

27. 11. 2014

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Převod majetku mezi obchodními korporacemi a jejich společníky

Specifika nabývání majetku od právnických osob spočívající zejména v problematice zastoupení obchodní společnosti, jako právnické osoby, oprávněnou osobou fyzickou a omezeném ručení společníků, resp. akcionářů, je nutné brát v potaz i poté, co v platnost i účinnost vstoupila nová zákonná úprava. Aktuální soukromoprávní kodifikace, sestávající se z občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích ovšem stanoví nová pravidla pro obchodní transakce mezi obchodní korporací a jejími společníky.

Závazky, na něž je aplikovatelná nová právní úprava, jsou primárně upraveny na dvou místech napříč Zákonem o obchodních korporacích, z.č. [90/2012](#) Sb. (dále jen „ZOK“) a do jisté míry tak přebírají systematiku předchozí právní úpravy, kdy se převod majetku mezi společností a jejími společníky řídil převážně ustanovením §§ 65 a 196a Obchodního zákoníku, z.č. [513/1991](#) Sb.

Za páteřní ustanovení pro právní úpravu převodů majetku mezi obchodními korporacemi a jejich společníky či osobami s těmito spřízněnými, lze považovat §§ 51-58 ZOK. Znění jednotlivých ustanovení části ZOK, která se zabývá možným střetem zájmů, stanoví pravidla pro právní jednání spojená se vstupem do závazkových právních vztahů. Zákon užívá termínu „smlouva“, z něhož lze dovodit, že úprava není aplikovatelná jen na převody movitých a nemovitých věcí, ale také na služby poskytované jednou či druhou smluvní stranou.

Pravděpodobně největší změnou, která po 1.1.2014 v předmětné oblasti nastala, je záměna obecného pojmu „společník“ za „člen orgánu“. Člen orgánu obchodní korporace je povinen ohlásit své obchodní záměry, které mohou způsobit střet zájmů či vést k uzavření smlouvy s obchodní korporací, vedení orgánu, kterého je členem, resp., kontrolnímu orgánu společnosti, je-li zřízen. Stejně povinnosti implikuje zákon také pro osoby s členem orgánu spřízněné. V posledním ustanovení dané části zákona je explicitně zmíněn prokurista, pro něhož plynou stejné informační povinnosti jako pro člena orgánu. Otázkou, která v praxi pravděpodobně vyvstane, je forma oznámení, resp. požadavek písemnosti takového jednání a jeho právní forma. Reakcí nejvyššího orgánu společnosti, popř. kontrolního orgánu, může být kvůli hrozícímu střetu zájmů pozastavení výkonu funkce oznamovatele.

Vzhledem k tomu, že v ostatním zákon mlčí, lze na základě zásady legální licence dovodit, že v případech, kdy společníky, kteří nevykonávají žádnou funkci v orgánech společnosti, omezení převodu majetku, neexistuje. Takové interpretaci svědčí také fakt, že dále je převod upraven specificky pouze pro akciovou společnost. § 255 ZOK stanoví speciální povinnosti při nabývání majetku společnosti od zakladatelů a akcionářů ve výši přesahující 10% upsaného kapitálu, a to pouze v prvních dvou letech od vzniku společnosti či její přeměny na akciovou společnost. Jen pokud

smlouva o převodu majetku splňuje kritéria uvedená v zákoně, je nutné navázat na předchozí praxi a zajistit vypracování znaleckého posudku a přijetí rozhodnutí o schválení transakce valnou hromadou. I v této oblasti ovšem existují výjimky, které limitují počet případů, kdy by bylo výše uvedený proces podstoupit. Jsou jimi nabytí majetku v běžném obchodním styku, z podnětu, pod dohledem či dozorem státního orgánu či na evropském regulovaném trhu. U převodů majetku na akciovou společnost, stejně jako převodů upravených pro obchodní korporace obecně, existuje povinnost jednání v zájmu obchodní společnosti a to s pečlivostí řádného hospodáře a ani zamýšlené obchodní jednání člena orgánů společnosti takové povinnosti nezbavuje.

Závěrem lze shrnout, že podmínky pro převod majetku mezi obchodními korporacemi a jejich společníky jsou v ZOK upraveny volněji než tomu bylo ještě před rokem, zákon však apeluje na osobní odpovědnost členů orgánů obchodních korporací a jejich povinnost péče řádného hospodáře a ukládá speciální oznamovací povinnosti jim. Jak přesně budou nové pojmy a instituty vykládány judikaturou či tvůrci komentářů však zůstává otázkou, jejíž odpovědi se budou formovat během příštích let.

JUDr. David Řezníček, LL. M.

Eva Šalplachtová

[Řezníček & Co. s.r.o., advokátní kancelář](#)

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@reznicek.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)

- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)